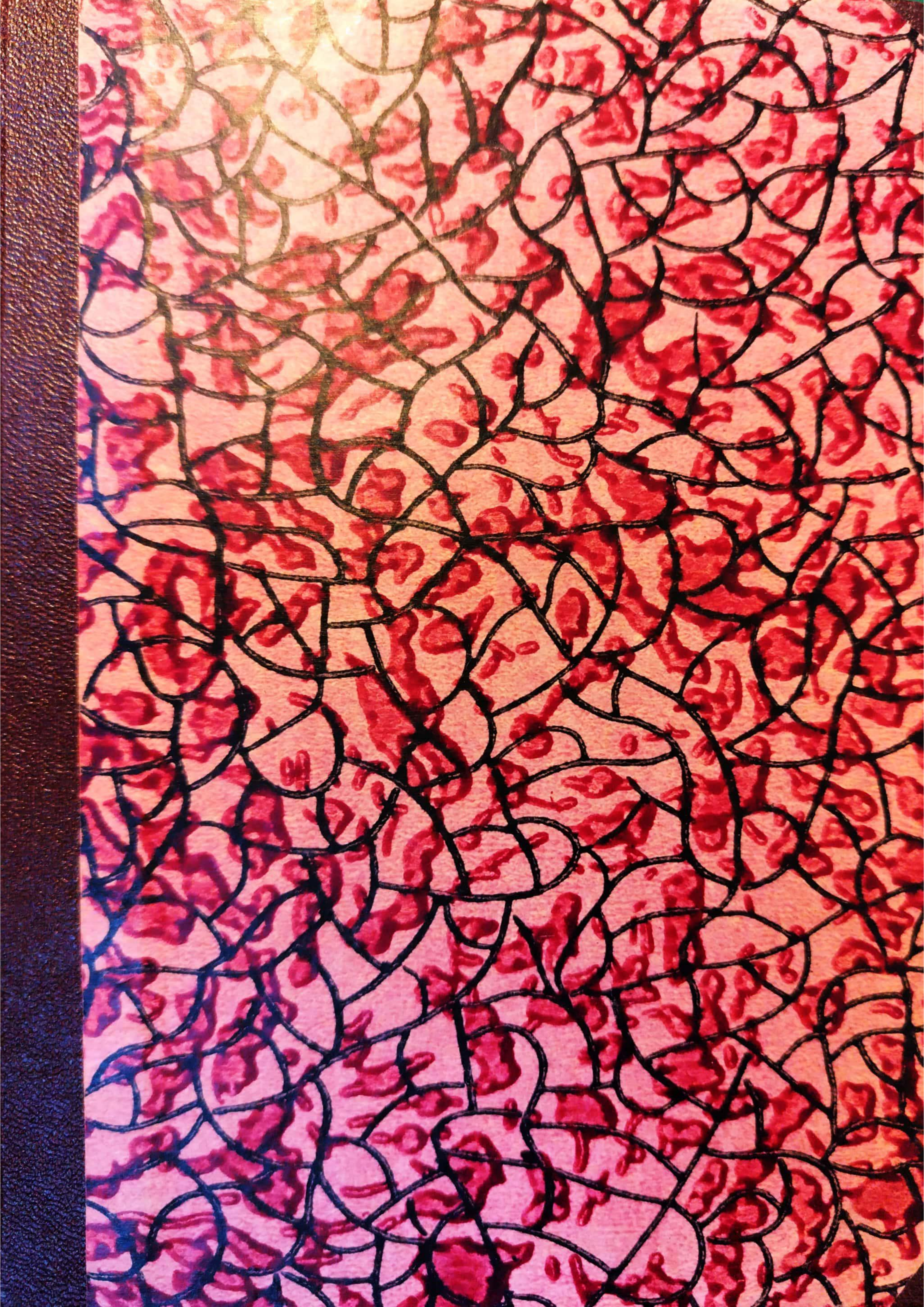

Μ. ΓΟΡΚΙ

ΠΕΡΙΣΕΜΑ
ΚΕ
ΕΛΙΠΣΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935

Μ. ΓΟΡΚΙ

ΠΕΡΙΣΕΜΑ ΚΕ ΕΛΙΠΣΙΣ

Μετάφραςι: Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ.

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΜΥΝΙΣΤΙΣ"
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1935.

Переводчик: **Я. КАНОНИДИ**

Ответ. редактор **А. ПРИНОС** Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 27-VI—1935 г.
Издание № 177
Формат бумаги 125x176/16
Тираж 2100

Подпис. в печ. 11-VII—1935 г.
Уполкрайлит М—01549
Об'ем 2 печ. л.
Знаков в 1 печ. л. 25.184
Заказ № 1223

Типография и перепл. „Коммунистис". Ростов н-Д. 1935

ΠΕΡΙΣΕΜΑ ΚΕ ΕΛΙΠΣΙΣ.

Προχορύσαμε απο ένα μονοπάτι ανάμεσα απ' τυς χάμπυς, πυ τυς χσεγίμνοσε το χινόπορο κε ίτανε κατακοματιαζμένι σε μικρα φτοχικα κοματάκια· φισύσε δισάρεστο αγεράκι, σπρόχνοντάς-μας απ' το ζβέρκο κι απ' τι ράχι, μάζεβε με μεγάλι φροντίδα τα σταχτια σίνεφα, φκιάνοντας απ' αφτα κιανομέλανο μεγάλο σίνεφο· στι κοκινοπι χέτι τις κατσυφιαζμένις γις εσάλεβαν ίσκιι, σίοντας αλαφρα τυς γιμνομένυς θάμνυς, λες κε ζιτύσανε να κριφτύνε εκι πέρα. Οταν ίμασταν πια σε απόστασι μισυ βερστιυ απ' το μικρο χοριο, απ' το σίνεφο άρχισε να σκορπίζετε μικρι, μα πικνι κε κριερι βροχι.

— Ας τρέχσυμε! — κυμάνταρε ο σινοδιπόρος-μυ, ο Γριγόρις Ιβάνοβιτς, μακρις, αδίνατος άνθροπος με κοκαλιάρικο πρόσοπο „ανθρόπυ τυ θευ“· στο σταχτι πετσι τυ προσόπυ-τυ, ανάμεσα απ' τις σύφρες τον βαθιον αβλακιον, πυ ίτανε κάτο απ' τα μάτια-τυ κε απ' τα θαμνάκια τον σταχτιόν-τυ φριδιον, κριβόντανε μικρα, χολάτα κε κατακόκινα μάτια. Ονόμαζε τον εαφτό-τυ απλο στρατιότι τυ σιδιροδρομικυ τάγματος, μα έμιαζε πιο πολι με διάκο, κε γενικα ίταν άνθροπος „πυ πολα ίδε κ' έπαθε“, χτιπιμένος, τσαλακομένος, πυ πολες πίκρες τον πότισε ι ζοι, κε τον έμαθε να κολοσκάνι για όλες τις αποτιχίες. Τρέχσαμε με όλες τις δινάμις-μας ος το χοριο, μα φτάσαμε εκι, βέβεα, μυσκεμένι, πνιγμένι σχεδον. Ζιτίσαμε να

στεγνοθύμε σε μια απ' τις πιο εφπρόσοπες καλίβες, σε δio άλες, σε πέντε, μα πυθενα δε μας επιτρέπσανε για τον απλύστατο λόγο:

— Πολι, σαν κ' εσας τέτιι, κοπροσκιλιάζυν.

— Να σας πάρι ο πσόφος, — εφχίθικε στυς σπιτονικοκίριδες ο Γριγόρις Ιβάνιτς.

Κε ι βροχι μενότανε πιο δινατα· ακυμπίσαμε κάτο απ' τιν αβλόπορτα μιας μεγάλις καλίβας με αβλι, σκεπασμένι απο ροκανισμένα σανίδια· στεκόμασταν εκι, βρεχόμασταν, κε νά κάτο απ' τι βροχι, παρυσιάζετε ένας όχι απσιλος, κοντόπαχος άντρας, μύσκεμα κι αφτος απ' τι βροχι, όπος κ' εμις.

— Γιατί συφρόσατε αφτυ πέρα, τιν καλοκερια περιμένετε; — αρότισε με έφθιμι φονι. Ενδιαφέρθικα, μα σίνχρονα κε στενοχορέθικα για τι διαγογι τυ ανθρόπυ αφτυ, πυ σε τέτιο κερο χορατέβι.

Απαντόντας στα κατσυφιασμένα λόγια τυ στρατιότι:

— „Δε μας αφίνυν πυθενα!" — πρόσθεσε:

— Αιντε, στα δικά-μυ!

Ομιλύσε φοναχτα, σαν κυφος, κε με κέφι, σαν μεθισμένος. Ι εφθιμία-τυ αντέφασκε όχι μονάχα στον κερο, μα κε στα ρύχα-τυ ακόμα. Φορύσε κυρελιασμένο καφτάνι· με το ένα άκρο τυ καφτανιυ σκέπαζε το κεφάλι-τυ· κάτο απ' το καφτάνι — τσίτινο πυκάμισο ακαθόριστυ χρόματος, κάτο απ' το πυκάμισο κρεμότανε πεσμένο σόβρακο μαβιυ χρόματος, τα πάδια-τυ γίμνα.

Μυ φενότανε, πος ι βροχι τονε μύσκεπσε πιο αλίπιτα, παρα εμας. Ο στρατιότις αρότισε:

— Κε σι, νικοκίρι, γιατί γιρίζις;

— Πίγα στο χοριο, στι ζναχάρκα[1], όχι πολι μακρια, τέσαρα βέρστια απο δο, — πρόθιμα απάντισε ο μυσσίκος. — Το κοριτσάκι-μυ κάπος δεν ίνε καλα. Νικοκίρις! — κοροιδεφτικα

---

[1] Ζναχάρκα — πσεφτογιάτρενα.

φόναχσε, πετόντας απ' το κεφάλι-τυ το άκρο τυ καφτανιυ κε κσεσκεπάζοντας κοκινοπες τύφες απο πολι σκλιρες τρίχες — γιατι κε ι βροχι ακόμα δεν μπόρεσε να τον χτενίσι. — Τί νικοκίρις ίμε εγο, πυ ος τιν υρα ίμε γδαρμένος. Ι νικοκίριδες με απσιλα ιποδίματα γιρίζυν.

Με πλατιυς όμυς, μακροχέρις, όπος φένετε, ίτανε παλικάρι, βιμάτιζε πάνο στιν κολόδικι λάσπι λαφρα, γρίγορα κι όλο ροτύσε: πιί ίμαστε, κι απο πύ ερχόμαστε;

— Νά, σε σένα πάμε, — απάντισε ο στρατιότις διαμιας σε μια δεκαρια εροτίσις.

— Ορίστε, παρακαλο, χέρομε για τυς μυσαφίριδές-μυ, — ίπε ο έφθιμος μυζζίκος με τόνο ανθρόπυ, πυ έχι μέρος για να δεχτι τυς κσένυς, έχι να τυς ταγίσι· κι ο τόνος-τυ αφτος ανάνκασε το στρατιότι να ροτίσι κοροιδεφτικα:

— Θα ίπιες λίγο;

— Δεν πίνο. Οχι γιατι ι μάνα κε ι θια μυ τ' απαγορέβυν, μα γιατι ι πσιχί-μυ δεν το δέχετε. Ακόμα κ'ι μιρυδια τις βότκας δε μ'εφχαριστι...

— Εφθιμος ίσε, — κατσυφιαζμένα παρατίρισε ο στρατιότις.

— Με τα δάκρια δεν πλένις τον πόνο. Σκαρφαλόστε απ' το φράχτι, θἄνε πιο πλισίον.

Δρασκελίσαμε το φράχτι, μπίκαμε σε περιβόλι κοντα στιν όχτι ριακιυ, ος μια σάζνα το πλάτος, γλιστρίσαμε πάνο απ' τιν πλιμένι απ' τι βροχι λάσπι σε καλιβάκι με διο παράθιρα, δίχος πόρτα, με παράνκα για ακόπατο στο μέσο, γεμάτυ απο αγριόχορτα, θεριζμένυ χοραφιυ πατάτας. Ι αρμι τις καλίβας ίτανε συβατιζμένι με λάσπι, το άχερο τις στέγις το σικομένο πάνο απ' τυς ανέμυς, ίτανε καρφομένο με κσιλαράκια, ι στέγι έγερνε, σάμπος κάτο απ' το βάρος τις τύβλινις καπνοδόχις.

— Μέγαρο όχι απ' τα πολιτελι, — σκέφτικα. — Το εσοτερικό-τυ πρέπι νἄνε στενόχορο κι ακάθαρτο.

Δρασκελίζοντας το κατόφλι τις πόρτας, βρεθίκαμε σε μικρο προθάλαμο, κι αμέσος καταλάβαμε πος αφτο ίτανε κάποτε προθάλαμος λυτρυ. Σε σκαμνι δίπλα στο παράθιρο καθότανε μια γρια με βαμπακερο πυκάμισο, έχοντας πλατια ανιγμένα τα γιμνά τις πόδια, πυ ίχανε χρόμα φλύδας πέφκυ. Χτένιζε με αρεο ξίλινο χτένι τις πλεξύδες τον άσπρον-τις μαλιον. Μόλις μπίκαμε, κύνισε το κεφάλι, σαν φοβιζμένο άλογο, τα χέρια πέσανε στα γόνατά-τις, κε κλαψιάρικα, φοβιζμένα μυρμύρισε:

— Θεέ-μυ, παναγιά-μυ, τ'ιν' αφτο; Πάλι, Εγόρσσα, έφερες κάπιο...

Πετόντας πάνο στο πάτομα το μυσκεμένο καφτάνι, ο Εγόρσσας νικοκιρίστικα, χαιδεφτικα ίπε:

— Μιν πιράζεσε, μανύλα, μιν ανισιχις, κάνε το λύσο-συ, γιατι κσέρις, — γαμπρι ίρθανε! Λιπον, στρατοκόπι, πετάκστε εδο κάθε - τι το περιτο, γιατι αλιος θα μυσκέψσετε το καλίβι...

— Μα, πυ θα τυς βολέψσις; — με παράπονο ιπε ι γρια.

— Θα βρύμε μέρος. Μπάτε, μυσαφιρέι. Ι γριες ίνε ικανες στο να γονκίζυνε μονάχα...

— Αχ, παλιάτσε! — αναστενάζοντας κε απελπιστικα κυνόντας το κεφάλι ίπε ι γρια. Εγο ζίτισα άδια απ' τον Εγόρσσα να κρεμάσο το μυσκεμένο-μυ φόρεμα πάνο στο τσερτάκι[1].

— Εμπρος! — επιδοκίμασε ο νικοκίρις.

Ανεβίκαμε στο τσερτάκι. Ι βροχι εκι δέρνι τι στέγι, ο αέρας κυνάι τα άχερα κε τα κσιλαράκια, σφιρίζι, μυρμυρίζι κάτι το θλιβερο.

— Σοστα ι μάγισα αφτι τον ονόμασε παλιάτσο, — μυρμυρίζι στο σύρυπο ο στρατιότις, κρεμνόντας το φόρεμά-τυ. —

---

[1] Ο χόρος ανάμεσα στι στέγι κε το νταβάνι.

Κε κατεργάρις, μάλιστα, θάνε. Κρίμα, πυ δεν έχομε μίτε τ;άι, μίτε ζάχαρι, αλιος το ςαμοβάρι μπορύςαμε...

Κατεβένοντας πίρε μαζί-τυ προνοιτικα το βαρί-τυ γιλιο. Κάτο, ςτο λυτρο ίτανε πιο ςκοτινα, τα ςταχτια γιαλια τον παραθιριον αφίνανε ςτι ςτενόχορι καμαρύλα διςάρεςτι, ζεςτι θολύρα βαριας μιρυδιυς. Ο νικοκίρις κυνιότατε δίπλα ςτο τραπέζι, διορθόνοντας τενεκεδένια, μικρι λάμπα· κιτάζοντας τυς μυςαφίριδες ίπε:

— Ο ένας — ςαν ςπάρος, κι ο άλος μιάζι με πέρκι. Λιπον, καθίςτε....

Απ' το λυτρο κάνανε κάμαρα για κατικία, έτςι απλύςτατα: το ςανίδι πυ χριςίμεβε για εφίδροςι αντικατάςτιςε το τςερτάκι, κάτο απ'το τςερτάκι το κρεβάτι τον νικοκίριδον· πάνο ςτο κρεβάτι, μέςα ςτιν κόχι κάπιος ςάλεβε. Το φύρνο τον προςαρμόςανε για μαγίρεμα, ςικόνοντας το κάτο-τυ μέρος κε για να μπορι να πλαγιάςι κανις πάνο ςτο φύρνο, χαλάςανε τιν καμάρα-τυ. Πάνο ςτο καμίνι τυ φύρνυ καθότανε γάτα, λάμπανε μιςάνθροπα τα πράςινά-τις μάτια, απ' το τςερτάκι κρεμότανε κε ςάμπος έλιονε μέςα ςτο ςύρυπο κάπιο μικρο άςπρο κεφάλι, ςτι μπροςτινι κόχι πάνο ςε ςκαμνι κάτο απο ςτίβα κυρέλια ανέπνεε, λαφρα ροχαλίζοντας, επίςις κάπιο μικρο. Ο νικοκίρις άναψε τι λάμπα, τιν κρέμαςε απο καρφι, πυ ίτανε μπιγμένο ςτον τίχο, το βαμένο με κιμολία αμιδρο φος τις λάμπας φότιςε νέα, κίτρινα μπαλόματα ςτο ςαπιζμένο πάτομα, μπαλόματα, πυ δεν τα τςαλαπάτιςε ακόμα ι λέρα. Με το άναμα τυ φοτος, όλα ςάμπος παράκςενα αρχίςανε να κυνιέντε, πικνοθίκανε πιο πολι, ςχιματίςτικε θλιβερι αναπαφτικότιτα, πυ προκάλεςε μέςα-μυ τι γιομάτι θιμο ερότιςι:

— «Ινε αφτο ζοι;».

— Λιπον, πός θα ζίςυμε; — αρότιςε ο νικοκίρις, ςάμπος να άκυςε τις ςκέψεις-μυ, κε ι έφθιμι φονί-τυ με έκανε να ςκεφτο, πος ο καταπιεζόμενος αφτος άνθροπος προςπιίτε τον τολμιτία.

— Καλο θάτανε να πέρναμε απο ένα τςάι, — κςαχολύθιςε, — μα δεν έχυμε ςαμοβάρι.

— Τςάι χε μίτε ζάχαρι ίνε, — ίςιχα, με δινατι φονι ςιμπλιρόςανε κάτο απ' το τςερτάκι.

— Ι νιχοχιρά μυ ίνε πυ μιλάι, — εχςίγιςε ο Εγόρςςα;. — Πατάτες δε μας δίνις, Πελαγία;

— Πατάτες, εχς ετίας τις βροχις, δεν προχάναμε να βγάλυμε.

— Καλα. Δόςε τότε πςομι κι αλάτι. Νερο-δα χε πςομι, το μπογαντίρονε τροφι.

— Πατέρα, — αχύςτιχε κάτο απ' το τςερτάκι ίςιχι φονύλα.

— Αχ, ςις κάτικι, — περιφρονιτικα ίπε ο ςτρατιότις.

— Δε ςας ίμαςτε αρεςτι; — χρότιςε ι νιχοχιρα προβάλοντας ςτο φος χε χυμπόνοντας ςτα ςτίθια τιν κόφτα-τις. — Τότε, μπορίτε να πάτε αλυ!

Ι εροτίςις-τις αντιχύςανε μίτε χαχιομένα, μίτε προςβλιτικα, μα με ολοφάνερι ςινέςθιςι τις νιχοχιρίςτιχις αχςίας-τις. Θίμοςα απ' το ςτρατιότι, χ' εχίνος φοβίθιχε, φένετε, μίπος μας διόχςυν νίχτα τόρα χε με τι βροχι. Ιτανε άνθροπος γλίςχρος, μα τόρα μαλαχόνοντας τι χοντρί-τυ φονι, με ςιμβιβαςτιχο τόνο ίπε:

— Νιχοχιρα, ςι μιν ανιςιχις, τροφι εμις έχυμε. Συφρόνοντας ι γινέχα τα μάβρα φρίδια-τις χίταχςε ςτοχαςτικα το ςτρατιότι χε μένα.

— Καλα λιπον, φάτε, — μας επέτρεπςε αδιάφορα χε προχορόντας ςτι μπροςτινι γονία έγιρε, χςεχορίζοντας τα χυρέλια.

Ιτανε όχι μεγάλι, μεςτομένι· ςτο ςτρονχιλο χοχινοπό τις πρόςοπο, κάτο απ' το απςιλο χε χιρτομένο-τις μέτοπο, λάμπανε ςοβαρα προβατίςια μάτια · ι πλατια ανιγμένι μίτι χε τα παχια χίλι κάνανε το πρόςοπό-τις άςχιμο, μα ιπίρχε

ς'αφτο, στα μάτια-τις, κάτι το εφχάριστο, πυ ς' έκανε να σκεφτις: — δεν ίνε ανόιτι. Κε στο πρόσοπο κε στι φιγύρα-τις παρατιρύντανε κάτι το κινο με τον άντρα-τις: ο Εγόρςςας ίτανε επίςις γαλανομάτις, με μίτι ςιμι, μιόδις, τα αφρόντιγα κατςαρα γένια-τυ δεν δίνανε στο πρὸςοπό-τυ ιδιέτερι παλικαρια. Στεκόμενος στι γονία, δίπλα στι θερμάςτρα, έλεγε:

— Πύ χόνεςε αφτυ πέρα, Γιαςυκ; Ε, αδερφέ-μυ, δίπλα απ' τον κάδο, δεν ακυς;

Το αςπροκέφαλο, ιςχνο πεδι αδίνατα ίπε κάτι, μα τα λόγια τυ πατέρα-τυ δε μας αφίςανε να κςεχορίςυμε τί έλεγε.

— Νά, στρατοκόπι, τα μάτια-τυ δακρίζυνε ςάμπος να ςαπίζυν. Δεν κςέρετε γιατρικο για τα μάτια; Δακρίζυνε, δακρίζυνε, τί να κάνις!

— Φὲρ-τον στο νοςοκομίο, — ςιμβὺλεπςε ο στρατιότις.

— Με τί να τον φέρυμε! Εμις, αδερφε, ι ίδιι φέρυμε εκίνυς πυ θέλυν, — ίπε ο Εγόρςςας, βοιθὸντας το γιό-τυ ν' ανεβι πάνο στο τςερτὰκι. Στο νοςοκομίο τον έφερα τρις φορες. Τυ στάκςανε σταλαματιες στα μάτια, τυ δόςανε αλιφι — δεν οφέλιςε! Όχι, δεν οφέλιςε, — επανάλαβε κε για πρότι φορα βαρια αναςτέναχςε, παρατιρόντας, πος ο στρατιότις βγὰζι απ' το γιλιο μιςο καρβέλι στρατιοτικυ πςομιυ, κομάτια πιρόγας[1]. — Όχι, εγο τόρα έτςι ςκέφτυμε: γραμένο ίνε να τιφλοθι. Νά κε το κοριτςάκι — πιρετος, τέταρτο τόρα ιμερονίχτι. Κρίοςε, ροχαλίζι... πός ίνε τόρα Πελαγία;

Μα, χορις να περιμένι τιν απάντιςι τις γινέκας-τυ με χαρύμενο θαβμαςμο φὸναχςε:

— Τί ίνε αφτο; Γυρυνίςιο κρέας;

— Χιρομέρι, — διόρθοςε ο στρατιότις.

— Πλὺςια ζίτι! Πελαγία, κίτα: χιρομέρι.

Ι νικοκιρα χαμογελόντας πλιςίαςε στο τραπέζι:

— Τί κομὰταρος! Θε-έ-μυ!

---

[1] Π ι ρ ὸ γ α — ζιμαρικο με κρέας ὶτε γλικο.

— Πόσα χρίματα θα αχσίζι;

Ο στρατιότις αποφάσισε να χάνι τον έφθιμο.

—Δεν αγοράστικε, κλάπικε,—ίπε. Ο Εγόρσσας δεν πίστεψσε.

— Να το σύφροσες; Λες ψσέματα!

— Λόγο τιμις.

Χτιπόντας στο πλεβρο τι γινέκα-τυ, ο Εγόρσσας χαχάνισε, ταλαντέφτικε, κε φάνικε, πος πίσο-τυ στέκετε ι γρια, προβάλοντας το λεμο, ανίγοντας τα μάτια, το σαγόνι-τις χρεμότανε, χσεσκεπάζοντας μάβρι, αχόρταγι τρίπα φαφύτικυ στόματος. Ο στρατιότις μεγαλόκαρδα προσκάλεσε τυς νικοκίριδες να φάνε.

— Εφχαριστο γι' αφτο! — ίπε ο Εγόρσσας... Ακυσε, φίλε, κόψσε ένα κοματάκι για το πεδι , θα τυ οφελίσι. Το κρέας' αδελφε, ίνε σπάνια τροφι..

Αρπάζοντας ένα κομάτι απ' το χιρομέρι έτρεχσε στο τσερτάκι, λέγοντας εκι πυ έτρεχε:

— Τροφι να κλέψσις — γίνετε! Βέβεα, δεν πιστέβο, πος ίστε κλέφτες.

— Πίστεβε, — επέμενε ο στρατιότις, κ' ι νικοκιρα μ' ρότισε:

— Κε σι κλέβις;

Προτυ να προκάνο να τις απαντίσο, απάντισε ο στρατιότις:

— Αφτος, όχι! Αφτον τον χαλάσανε τα γράματα, ντρέπετε.

— Τροφι επιτρέπετε να κλέψσις! — επανάλαβε ο Εγόρσσας, σπρόχνοντας τι γινέκα-τυ κε τι γρια, ανανκάζοντάς-τες να καθίσυνε στο τραπέζι. — Τροφι, κε τα ποντίκια κε τα πυλια κλέβυν. Ακόμα κε ι κατσαρίδες. Ι κλεψσια δεν ίνε σινίθια κακια, εγο έτσι το καταλαβένο.

— Πες ψσέματα, περισότερο για τον εαφτό-συ, — ίπε ι γινέκα-τυ κατσυφιάζοντας. Ο Εγόρσσας σιμφόνισε μαζί-τις.

— Βέβεα, να λες πσέματα για τον εαφτό ςυ δεν ίνε κανένα όφελος! Μα μολατάφτα ι παριμία λέγι: αν θέλις να φας κε δεν ιπάρχι τίποτε, έμπα ςε αμπάρι, όπυ βρίςκετε πςομι...

— Δεν ιπάρχι τέτια παριμία, — θιμομένα ίπε ι γρια.

— Κε ςι κςέρις όλα;

— Πός δεν κςέρο!

Ο ςτρατιότις, θέλοντας, φένετε να ςταματίςι το πιθανο μάλομα, ίπε:

— Ι γλόςα-ςυ κόβι ςαν πςαλίδι!

— Ιχερι έχο τιν πςιχι, γι' αφτο κε έφςτροφι τι γλόςα, — απάντιςε ο Εγόρςςας.

— Εμπρος λιπον φάτε, — πρότινε ο ςτρατιότις.

Κε όλι ςιοπίςανε. Ο ςτρατιότις αγαπύςε να τρόγι κε έτρογε πολι, μα τι φορα αφτι, το κομάτι ςτεκότανε ςτο λεμό-τυ, όπος κε ςτο δικό-μυ. Ιτανε βαρι να βλέπι κανις, πόςο αχόρταγα έτρογε ο Εγόρςςας, κε ιδιέτερα φοβερα έχονε ι γρια τα κοματάκια τυ κρέατος ςτο μάβρο φαφύτικο ςτόμα-τις. Φέρνοντας το κομάτι ςτο πρόςοπο, ςίνχρονα έγερνε προς αφτο με όλο τις το ςόμα, ςάμπος να φοβότανε, μίπος θα τις αρπάκςι κάπιος το κομάτι απ' τα δάχτιλα. Ολόλιζε, ρυθύνιζε, κε τα θαμπά-τις μάτια παρακολυθύςανε ζιλότιπα κάτο απ' τα άςπρα-τις φρίδια το γρίγορο χέρι τυ Εγόρςςα.

Φενότανε πος ανεβοκατέβενε το καρίδι τυ λεμύ-τις, ςχιματίζοντας απ' το δέρμα τυ λεμύ τις ακανόνιςτες, άφαντες ςύφρες. Ο πόνος-μυ προς αφτι μυ προκαλύςε πλίκςι, κε παρατίριςα πος ι νέα διο φορες τιν χτίπιςε ςτο πλεβρο με τον ανκόνα. Ι ίδια αφτι, ι Πελαγία, έτρογε δίχος να βιάζετε, κανονικα, μαςύςε πολιν κερο το φαγι, κε φενότανε, πος ι ςιοπιλι αφτι χορταςια τι βαρίνι: απ' αφτο κε όχι απ' το χόρταζμα τις γίνονταν κόκινα τ' αφτια, τα μάγουλα. Φένετε, μάντεπςα ςοςτα, κ' ι Πελαγία πρόςεκςε κάτι, κε άκςαφνα ι

δινατι φονί-τις ςκέπαςε το ιχιρο κροτάλιζμα τυ άντρα-τις κε το ζοόδικο ροχάλιζμα τις γριας.

— Αφτος ίνε να λέγι παραμίθια, να εφεβρίςκι κάτι. Κάποτε τυ κατεβένι κι όλι τι νίχτα ος το πρωι φλιαρι. Κε να τον ακύι κανένας ινε επίςις φοβερο. Ακςαφνα ςοφίζετε, πος πλιθένυνε ι κατςαρίδες.

— Αχα, — ίπε ο Εγόρςςας, κυνόντας το κεφάλι.

— Πλιθένυνε τὸςο, πυ δεν ιπάρχι πια ύτε για τυς ανθρόπυς, ὑτε για κανένα άλο ζόο μέρος απάνο στι γι, μονάχα ι κατςαρίδες ςαν τα μιρμίνκια γεμίζυν τον κόζμο όλο, κε τίποτε άλο!

Ο Εγόρςςας άφιςε το φαγι κε ίπε με μεγάλι πεπίθιςι:

— Οχι, ίνε κε τα ποντίκια! Μέσα για να καταςτραφυν ι κατςαρίδες δεν ιπάρχυν. Μα τα ποντίκια ινε πιο δινατα απο κίνες, αφτα μπορυν να φάνε τις κατςαρίδες. Κε κςέρετε; το παν ένκιτε ςτι δίναμι.

— Περιςὸτερο ςτιν ανοιςία, — ίπε ο ςτρατιότις. Ο Εγόρςςας πια πρόκανε να γεμίςι το ςτόμα-τυ με κιρομέρι κε δεν μπορύςε ν' απαντὰι, κὑνιςε μονάχα το χέρι-τυ ςτον αέρα. Μα αφυ κατάπιε τι μαςιμένι τροφι, γρὶγορα κε με φόρα ίπε:

— Κε ι ανοιςία μίπος δεν ὶνε δὶναμι; Ι ανοιςία, αδερφε, κι αφτι ίνε δίναμι. Πολέμιςέ-τιν να ςε δο! Στο χοριόμας ι δαςκάλα πίγενε ενάντια ςτις ανοιςίες, κε νά-ςυ ίρθανε μια νίχτα απ' τιν πόλι ι χοροφίλακες — τιν πίρανε! Κε — ορίςτε ςτι Σιβιρία, στα ακατίκιτα μέρι...

— Διιγίςυ για κίνιν, — πρότινε ι γινέκα-τυ. Ετςι διιγιέτε γι' αφτιν πυ ςε κάνι να κλάψεις.

Σκυπίζοντας ι γρια το ςτόμα με το άκρο τις φύςτας-τις ίπε με αναπάντεχο μπάςο:

— Στο θεο δεν πίςτεβε, τον παπα δεν εςεβόταν, νά λιπον το τέλος-τις! Κι ακόμα κε ςτον άλο κόζμο...

Ο Εγόρςςας κάνοντας κομικα το ςταβρό-τυ ίπε:

— Κίριε ελέισον με τιν ορίτσα στι μόρι — κε ι Πελαγία σιμβύλεψσε τι γρια:

— Μια κε δεν ίσυνα ακόμα στον άλο κόζμο, μι μας διιγιέσε γι' αφτον.

— Ι δασκάλα εκίνι ίχε ασινίθιστι παλικαρια, — ίπε ο Εγόρσσας στο στρατιότι. Κι ο πατέρας-τις ίτανε παπας, παπάδαρος με μεγάλι δίναμι! Πυ λες, κυβεντιάζι αφ'ι με τα πεδια, με τα κορίτσια, κ' εκίνος έρχετε κι χορις να τον παρατιρίσυνε, τιν τραβάι απ' τα μαλια, κε δόσ-τις στα μάγουλα. Τι σκότοσε στο κσίλο, κ' εκίνι σικόνετε απο κάτο νε λέγι: καταλαβένετε γιατί αφτος ο παπας, ο πατέρας-μυ με χτίπισε; Γι' αφτο, πυ σας ίπα τιν αλίθια. Μιν πιστέβετε, — φονάζι, — στυς παπάδες! Εδο, πυ λες, εκίνος τις κατεβάζι ακόμα. Κι ακόμα...

—Αμε πός;—ροτάι ι γρια κε ι ίδια απαντάι: — Ετσι κε έπρεπε.

— Εσι, μανύλα, πίγενε να πλαγιάσις, — ίπε ι κόρι όχι θιμομένα, μα επιβλιτικα.

— Προχάνο, — απάντισε ι γρια· εκίνι πια χόρτασε, τιν πίραζε ο λόκσινκας, μα μολατάφτα έβαζε ακόμα στο στόμα με το τρεμάμενο σα μεθιζμένο χέρι-τις κοματάκια απ' τιν πιρόγα, αποχορίζοντάσ-τα με τα δάχτιλά-τις, πυ ίχανε μορφι κε χρόμα ριζον χράνυ.

— Κίτα δα, πόσο πιναζμένι ίνε ι γέρι, — ίπε ο Εγόρσσας. — Γι' αφτυς, αδιάφορο, ό,τι θες ας γίνι, ο διάολος να τυς πάρι...

— Κε σι, κίτα τον οκσαποδο μιν τον αναφέρις τι νίχτα, αχ εσι, παλιάτσε απ' τι γιάρμαρκα.

— Πάψε, μιτέρα...

— Αφτονυ πες να πάψι, αφτονυ! — ίπε ι γρια με μπάσο κε έτσι ιπόκοφα, σάμπος κάπιο κομάτι να κόλισε στο λεμό τις. — Ιδατε τέτιο διστιχιζμένο, καλι άνθροπι; Θέλο, λέι,

να ζο τίμια, κε ζι με όλυς εχθρικα, σε κανένα — μίτε σε πλύσιο, μίτε σε γνοστικο δεν ιποτάσετε. Μια τα πλεβρά-τυ σπάνυν, μια στι φιλακι τον καθίζυν. Εκς ετίας-τυ ντρέπεσε να βγις κε στο δρόμο, — μύνκριζε ι γρια ολοένα πιο πικνα κε κακιομένα, κε ι κόρι-τις κατσύφιαζε σκυπίζοντας τα πσίχυλα απ' το τραπέζι. Ο Εγόρσσας, σκυπίζοντας τις απαλάμες στο σόβρακό-τυ πάνο στα γόνατα, γελύσε, μας έκανε νέβματα κε έφερνε έτσι τιν πεθερά-τυ σε τέτιο σιμίο, πυ χτιπόντας εκίνι τις κσιραμένες-τις γροθιες απάνο στο τραπέζι, όρμισε απάνο-τυ:

— Αν ίχες σκοπο να γίνις άγιος, δεν έπρεπε να παντρεφτις κε να βασανίζις τυ κάκυ τι γινέκα-συ...

— Μα πός τυ κάκυ; — διέκοπσε ο Εγόρσσας, μισοκλένοντας τα μάτια. — Κίτα, πέντε πεδια γένισε.

— Να σε φτίσι κανένας στο στόμα, — μύνκρισε ι γρια.

Ι κόρι-τις τιν πίρε απ' τιν αμασχάλι, τι σίκοσε λαφρα κε τιν έφερε στιν πόρτα λέγοντας:

— Πίγενε, πίγενε, μανύλα. Εφαγες, ισίχασε το λιπον.

Ι γρια κυνόντας τα πόδια, βαστύσε τιν κιλιά-τις κε μύνκριζε, φτίζοντας πάνο στο πάτομα.

— Ζις καλα με τι γινέκα-συ; — αρότισε ο στρατιότις.

Ο Εγόρσσας απάντισε με ζέσι.

— Ι γινέκα-μυ, αδελφε,... πός να συ το πο, ίνε όλι ι ανταμιβι τις ζοίς-μυ! Μα το θεο! Αν δεν ίταν αφτι, θα με πατύσαν έτσι, όπος το καρφι στον τίχο. Ακόμα κε ι εχτρί-μυ τιν εχτιμυν — γνοστικια, δυλέφτρα, τραγύδια τραγυδάι καλίτερα απο ιθοπιο τις πόλις...

Αρότισα τον Εγόρσσα, γιατί κάθισε στι φιλακι.

— Καθίζυν! — πολι σοστα απάντισε. — Νά, τιν τελεφτέα φορα κάτι δεν το ίπα, όπος έπρεπε, στο ζέμσκιι κε με έκλισε στι φιλακι ολάκερυς τρις μίνες. Εδο γίρο-μας παντυ ντβοριάνι, αφεντικα-αφστιρα, διλαδι απετύνε να τυς

φέρνεςτε όπος πρέπι, κε ςκαμπάζυνε για ανθρόπυς λιγότερο, παρ' όςο για ςκιλια κε άλογα. Το περαζμένο χινόπορο ίμυνα ιποχόμος ςτυ Λοντίγιν· ο ζέμςκιι, πυ λες, ίτανε γαμπρός-τυ κε εχτελύςε όλες τις επιθ.μίες τυ πεθερύ τυ. Πριν απ' αφτο καθάριζα τι ςτέρνα τυ έμπορα Μπαγιύνοφ· πολι μεγάλος έμπορας, ι μύρι-τυ κόκινι, τιγανοτι· κςύριζε τα γένια τυ. Κατεργάρις μεγάλος, για τον τςίρκο άνθροπος. Κε μολατάφτα κε το καπίκι λογάριαζε: ςτο εκςοτερικο, — λέγι, — όλος ο λογαριαζμος με τιν όρα κε το καπίκι, κε κάθε δυλια — ι αξία-τις έχςι καπίκια τιν όρα· ό,τι κι αν κάνις: θες απόπατο, θες εκλιςία. Αφτο λιπον, το παλιόςκιλο, ενίργιςε για να με καταδικάςι το δικαςτίριο τυ όκρυγυ.

Αςότιςα να μάθο — γιατί; Ο Εγόρςςας ςύφροςε το πρόςοπο, έκςιςε το ζβέρκο, χαμογέλαςε:

— Ετςι, τιποτένιο πράμα. Σάμπος εγο ίθελα να ςκοτόςο εκίνο το βόδι· ςάμπος έκανα επίθεςι εναντίον-τυ. Κ' εγο απλύςτατα με το φτιάρι...

— Στο κεφάλι; — αρότιςε ο ςτρατιότις, κιτάζοντας τον Εγόρςςα πολι φιλικα, με ολοφάνερι ικανοπίιςι.

— Οχι... ςτιν πλάτι, νομίζο. Κι αφτο δα, έτςι, απλύςτατα: εγο ςίκοςα το χέρι, κ' εκίνος γίριςε, — με κάπια ςτενοχόρια κςίγιςε ο Εγόρςςας.

Μπίκε ι Πελαγία, κάθιςε ςτο ςκαμνι δίπλα ςτο κοριτςάκι, κι απο 'κι πέρα ίπε:

— Διιγίςυ για τι γιαγια τι Στεφανίδα.

— Νε, αφτο το γεγονος ίνε πιο φρέςκο, — άρχιςε ο Εγόρςςας, ζοιρέβοντας εκ νέυ.

— Στι βράςι τις δυλιας απάνο, μια φτοχια χορικια πέθανε ςτο θέριζμα, απόκαμε κε — πάνο ςτι γι μπρύμιτα. Ι μυζζίκι ςέβοντε τυς νεκρυς, κε τότε, μόνι-ςας κςέρετε, για κιδία κερος δεν ίτανε, κε έπιτα πιός να τιν κιδέπςι — φτοχια. Δύλεβε εκίνι κοντα ςτον Κοςτιύχιν, ιπάρχι ένας τέτιος

αγίρτις, πυ τον άνθροπο ζοντανο τον καταπίνι. Προςπαθύνε να τον καταπίςυνε στο χοράφι-ςυ πέθανε, εςι πρέπι να τιν κιδέπςις. Μα εκίνος τα δικά-τυ: δεν έχαςε τις δινάμις-τις δυλέβοντας μονάχα κοντα ς' εμένα, μα κοντα ς' όλυς, πυ τι νικιάζανε. Αρχιςε ι λογομαχία. Κίτε ι γρια πάνο στο ςίνορο, γένικε βυνο απ' το πρίκςιμο, μερόνιχτα κίτε, μερόνιχτα περνύνε, άρχιςε το ςόμα-τις να βρομάι κε διαδίδοντε φίμες πέθανε, μα γιατί; Αγνοςτο. Κιτάζις, ανακατέβετε ι αςτινομία, κε τότε πια — έλα να τα κςεμπερδέπςις! Ο Κοςτιύγιν επέμενε να ταφι με έρανο, κε πρότος πρόςφερε ένα ρύβλι κε εκςίντα καπίκια — τα μεροκάματά-τις. Διπον, μαζεφτίκανε κάπος τέςαρα ρύβλια κε ίκοςι καπίκια, εγο ανέλαβα να φτιάςο το φέρετρο, τα χρίματά-μυ εγο στι μπάνκα τα φιλάγο! — γέλαςε, κάνοντας νέβμα στο στρατιότι. Διιγιέτο πολι ζοντανα, στα φοτινά-τυ μάτια λάμπανε χαμόγελα, πυ κεντύςαν το ανεμοδαρμένο δέρμα τυ μιόδικυ προςόπυ-τυ ςύφρονε κομικα, κε ι απεριπίιτι γενιάδα-τυ ςάμπος μεγάλοςε.

— Καλα, λιπον. Πίγανε στον παπα, κ' εκίνος λέγι: πιός κςέρι, απο τί πέθανε; Εδο χριάζετε αςτινομία. Μα επιδι ςας λιπύμε, τέλος πάντον, για μια δεκαρια ρύβλια τις διαβάζο τιν ακολυθία. Απο 'δο, απο 'κι, — δεν ιποχορι! Κ' εγο έκανα λάθος με το φέρετρο — ενόςο εγο δύλεβα, ι γρια πριζότανε περιςότερο. Τί να γίνι λιπον; Πλερόςανε στον παπα τα δέκα ρύβλια, κε τι μακαρίτιςα τιν έφεραν έτςι στο κιμιτίριο: τι βάλανε κατα μάκρος πάνο στο αμάκςι κε το φέρετρο κοντα στα πόδια-τις ενκάρςια. Κε στο μνίμα βάλανε πρότι φορα εκίνι, κε το φέρετρο απο πάνο, αλιος δε γινότανε! Νά τί κιδίες γίνοντε...

— Περιςτατικο αν κε νέο, όχι όμος κε έφθιμο, — κατςυφιαζμένα ίπε ο στρατιότις, κε ι Πελαγία ίςιχα μυρμύριςε:

— Θα πάτε παρακάτο, θα διιγιθίτε πος ζύνε ι άνθροπι...

— Μάλιστα, ζύμε άςχιμα. Κε δεν έχυμε τίποτε να ελπίζυμε κε να περιμένυμε τίποτε. Ζις; Σινίθιςε λιπον. Τα ςαράντα νά, γρίγορα θα τα περάςο, να δυλέβο άρχιςα απο οχτο χρονον πεδι, κε τι δυλια τιν κάνο με όρεκςι, τεμπέλις δεν ίμε, όχι! Κε όμος ι ίδιι βλέπετε, τίποτε το παραπάνο δεν κέρδιςα.

— Γι' αφτο ι πςιχί-ςυ ίνε καλι, — ίπε ι Πελαγία.

— Ι πςιχι δεν ίνε αγελάδα — γάλα δεν δίνι, — απάντιςε ο ςίζιγος. Οχι, με τιν καμπύρα-ςυ τίποτε παραπάνο δεν μπορις να κερδίςις — αλογάκι χριάζεςε, έςτο κε μικρο, έςτο κε με δυο πόδια, ςαν να πύμε τυ λόγυ-μυ. Το δίχος άλο, φίλι, για να αποχτιθύνε περιςέματα, χριάζεςε ζόο κε ο αδελφύλις-μας ίνε μπατράκος χορις ςπίτι. Τυλάχιςτο κάπια τέχνι να κςέρις, μα ςτιν αγροτικι ζοι πιά τέχνι μπορις να μάθις; Κε ίςτερα κε ι τεχνίτες ζύνε ςε κςένες τρόγλες.

— Νε, ςτενόχορα ζύμε, — ίπε ο ςτρατιότις κυνόντας το φαλακρό-τυ κεφάλι.

— Εχτασι μεγάλι, κε δεν μπορις να βολεφτις πυθενα! Μίπος εγο δεν περιπλανίθικα; Γενίθικα ςτι γυμπέρνια τις Βολόγντας, κε νά, πυ έπεςα. Κε παντυ, ςάμπος απο κλοςτι κρέμεςε. Σ' ένα πράμα ίχα τίχι: τιχέα βρίκα καλι γινέκα. Μια φορα, κατα το βράδι, περνο δίπλα απ' το Σιμπιρςκ, πίρα το λογαριαζμό-μυ απ' το εργοςτάςιο τον τςόχινον ιφαζμάτον, όπυ δύλεβα, βλέπο: κοντα ςτο δρόμο — αμάκςι, δίπλα ςτ' αμάκςι — γινέκα ολολίζι, κ' εκι κοντα άλι κάθιτε πάνο ςε κύτςυρο. Πλιςίαςα: τί ςινέβι; Αποδίχτικε: μετανάςτες πιγένανε ςτι Σιβιρία, ο μυζζίκος ίπιε ςτο δρόμο, έδοςε ςτι βότκα όλα τα ςπιτικα κυρέλια, κε τόρα — κςέζεφκςε το άλογο κε πίγε να το δόςι κι αφτο ςτι βότκα. Απ' τυς δικύς-τυς διο μερόνιχτα μίνανε πίςο, πός κε με τί να τυς φτάςυνε, τί να κάνυνε λιπον; Νά έτςι βρίκα γινέκα κε πεθερα...

Παράκςενο μα κε πολι λιπιρο ίτανε να τον ακύι κανις: μιλύςε κε για τιν άτιχί-τυ ζοι έτςι κοροιδεφτικα, πέζοντας, δεν εςθανόςυνα ςτα λόγια-τυ μίτε κατίφια, μίτε κάκιομα ενάντια ςτιν τίχι-τυ, μίτε θλίπςι· αντιλαλύςε μονάχα ςινιθιζμένι έφθιμι κε για πάντα εδρεομένι απαγοίτεψςι· ςτιν αρχι τιν πίρα, ςαν πεγνίδι για κάτι το ριπςοκίνδινο. Σκέφτικα: „Εφθιμα πέζι, μα ςπαζμένι ίνε ι ρίζα“.

Ο ςτρατιότις τον άκυε, καθίμενος ίςια, ςαν κςιλένιος, ςιοπιλα ςκεπάζοντας τα θιμομένα μάτια, κυνόντας τα δάχτιλα τον χεριόν-τυ, πυ τα ίχε απιθομένα πάνο ςτο τραπέζι, ςάμπος πέζοντας πάνο ςε αόρατι άρπα.

— Νά, εδρεςθίκαμε εδο, — κςακολύθιςε ο Εγόρςςας. — Φέτος το μιςο το χοριο κάικε, κε κάπια δυλίτςα ιπάρχι. Κε το χοριο ίνε επικίνδινο: εδο, λογάριαςε, ςχεδον ςε κάθε καλίβα ιπάρχι αρόςτια τις μίτις, ι ςίφιλι δρα, άροςτι όλι...

— Αμα το παράκανες, όλι! — τον εδιόρθοςε ι γινέκα-τυ. — Γιατί άδικα κατιγορις όλυς;

— Κε πιόνα κατιγορο; Εδο, τέςαρα χρόνια πριν, κάπιος ςτρατος βρίςκονταν εκς ετίας, πυ έγινε μπυντ, έτςι θαρο, κε ι ςτρατιότες λιπον όλες τις γινέκες κε τα χορίτςια χαλάςανε.

— Ε, τί λες! Ιπάρχυνε κε γερι.

— Γιατρος ίςε; Εμένα ο γιατρος μυ το ίπε, ο Πέτρος Βαςίλιτς. Προφίλακςε, λέγι, τα πεδια... Κανένα εγο δεν προζβάλο. Κε τυς ςτρατιότες επίςις. Ι ςτρατιότες για τον εαφτό-τυς δεν εφθίνοντε. Για εκίνυς ο όρκος ίνε όπος το άλογο. Οπυ το άλογο πιδάι, εκι ι άνθροπι κλένε.

— Αγαπας τις καριμίες, — κατςυφιαζμένα ίπε ο ςτρατιότις.

— Μόνι παριγορια, — απάντιςε ο Εγόρςςας, — τίποτε δε μας έμινε, μονάχα χερατα να πύμε. Δεν έχυμε μίτε γι, μίτε άλογο, μίτε χράνο! Μονάχα γινέκα, κε πεθερα, κε κατςαρίδες ςτο μπόρςς.

Μπίκε ι γρια μ' ένα ςορο κυρέλια στα χέρια κε μύνκρισε:
— Θα δέςετε επιτέλος τις γλόσες-σας; Στο διάδρομο στάζι, εδο θα πέςο να κιμιθο. Εςις, στρατοκόπι, ανεβάτε στο τςερτάκι.
Αφυ έριχσε τα κυρέλια πάνο στο πάτομα, κςακολύθιςε:
— Περνυν απο δο κάθε λογις άνθροπι. Γιατί περνύνε; Ολο ροτύνε.
— Κε σι μι μυρμυρίζις, μάνα, — ίπε ο Εγόρςςας.
Σερνόμενι πάνο στα γόνατα, ι γρια άπλοσε τα κυρέλια στο πάτομα κε φοβέριςε:
— Νά, αφτι θα πάνε στιν πόλι κε θα πύνε: στο χοριο ο άντρας τις Σινιύχινας έχι μακρια γλόσα, πρέπι να κοπι...
Ο Εγόρςςας μας οδίγισε στον προθάλαμο τυ λυτρυ.
— Ε τόρα λιπον, όπος-όπος βολεφτίτε εδο... Τα χορταράκι έπρεπε νάνε εκι, μα ζόα δεν έχυμε, κε για τον εαφτό-μας χόρτο δεν κρατάμε, δε σινιθίςαμε να τρεφόμαστε με χόρτα...
— Δεν ίνε ανόιτος ο μυζζίκος, — μυρμύρισε ο στρατιότις, βολεβόμενος κοντα στιν καπνοδόχι. — Οχι ανόιτος. Μα περιτος. Αχ, ο διάολος να σας πάρι...
Βλαστίμισε κε σιόπισε. Στα άχερα τις στέγις αδιάκοπα κε οχλιρα τιμπάνιζε ι βροχι. Ο ίσιχος θόριβός-τις επίμονα μας ανάνκαζε να θιμιθύμε τα λόγια τυ Εγόρςςα. Μια χοντρι σταλαματια με μεγάλι εφς-οχία μυ έπεσε στο μάτι. Ιστερα απο πέντε λεπτα κάτο, στον προθάλαμο τυ λυτρυ, ακύστικε μισοπνιγμένι ι φονι τις Πελαγίας:
— Ας καθίσυμε εδο, ος ότυ να κιμιθι.
— Αχ, φαρμακερι γρια, — βαρια αναστέναχσε ο Εγόρςςας. Σιοπίσανε. Ιστερα κσανα άρχισε τιν κυβέντα ι γινέκα ίσιχα, μα στοχαστικα:
— Δεν ίτανε σοστο.
— Πιό;
— Ιρθανε φτοχι άνθροπι, κ' εμις φάγαμε τα τρόφιμά τυς.

— Τίποτε! Κε τα δικά-μας επίςις τα τρόνε άλι. Αφτι κε να κλέβουνε δε φοβούντε κε ελειμοςίνι να ζιτύνε δε ντρέποντε. Κ' εγο, κε ςι—ύτε να κλέπςυμε, ύτε να ζιτανέπςυμε...

Κε άκςαφνα έτριξε ι πόρτα, ακύςτικε ο πικνος κε ςάμπος θριαμβεφτικος θρος τις γριας:

— Νά, με βρίζατε, κ' εγο, ενόςο ςις τρόγατε, τα κομάτια απ' το τραπέζι όλο κε ςτον ποδόγιρο, στον ποδόγιρό-μυ...

—Καλα, πάνε να κιμιθις! — ςχεδον φόνακςε ι Πελαγία, κι ο Εγόρςςας μυρμύριςε:

— Πιά τιμορία!

— Τρε-λι! Κιτάκςτε πόςα! Οταν με τράβικςες εςι, παλαβι, — φοβίθικα μίπος τα ρίκςο τα κομάτια...

Δινατα χτίπιςε πάνο ι πόρτα, γένικε ιςιχία. Ακόμα κε ι βροχι ςάμπος να αδινάτιςε. Ο στρατιότις εκ νέυ βλαςτίμιςε ςτα γερα.

— Τί έπαθες; — τον αρότιςα.

— Στάζι απάνο-μυ. Καλίβα, το θεό-ςας... Γλιτόςανε το μυζζίκο... απο κάθε αντίλιπςι, τρίζι ςαν μαβροπύλι...

Ενα λεπτο μπερδεβότανε ςερνάμενος ςε άλο μέρος, κατόπιν μύνκριςε ςαν τι γρια:

— Λέκςις επινουν: ι καλίβα — περίςεμα. Καθάρματα. Λεκςέι — ακυς; περίςεμα, ε; Κε ι γρια; Τα κομάτια έκριπςε... άκυςες; Περίςεμα. Να τα πνίκςι κανις αφτα τα παλιόςκιλα, τι μάνα τυς...

— Πιύς βρίζις;

— Οπιονα τεριάζι. Ο μυζζίκος, κάπος για μας... Δεν ίνε ανόιτος ο μυζζίκος. Κε καλα, που δεν ίνε πλύςιος. Αν ίτανε πλύςιος, βρομάνθροπος θάτανε κι αφτος. Περίςεμα, το θεό-ςας...— Μυρμύριςε πολιν χερο, μια, δυο φορες ακόμα ςίρθικε στι ςκόνι του τςερτακιυ, αλάζοντας τόπο, φένετε έςταζε απάνο τυ. Κε ς' εμένα έςταζε μα εγο έκανα ιπομονι. Ιςτερα ο στρατιότις άκςαφνα άρχιςε να ρυθονίζι, να ςφιρίζι με τι

μίτι. Ιστερα απο χάμποσο χερο, ανάμεσα απ' το λαφροκίμιζμάμυ, άχυσα κσανα τι φονι τυ Εγόρσσα.

— Καλα, μιν κλες! Τί να κάνις; Βέβεα ν' απέθνισκει μάνα — πιο λαφρια θἄταν ι ζοί μας...

— Σκέπσυ! Νά τρίτο πεδι...

— Κε με τί να τα θρέπσυμε, για να μίνυνε ζοντανα; Να τα στίλυμε να ζιτιανέπσυν;

— Κε ο Γιάσσας θα τιφλοθι...

— Ι ίδιι να μι τιφλοθύμε, — απάντισε ο Εγόρσσας.

Κιβεντιάσανε ακόμι πολι όρα, κε κάτο απ' το θροτον φονόν-τυς κιμιθιχα. Ο στρατιότις με κσίπνισε κατα τα κς ιμερόματα.

Ι βροχι κόπασε, κ' εμις ίσιχα βγίκαμε, σάμπος φοβύμενι μίπος κσιπνίσυμε τυς νικοκίριδες.

***

Σινέβικε αφτο προπολυ. Δε θιμάμε, αν θέλισα κάποτε να γράπσο για τιν άχαρι ζοι τυ έφθιμυ Εγόρσσα κε τις καλίς-τυ γινέκας. Μα τόρα τι θιμίθικα κε τιν έγραπσα, γιατι, κατ' αφτας ίτανε σε μένα κάπιος φίλος-μυ, ένας απ' τυς ακσιοσιμίοτυς εκίνυς κομματικύς-μας, πυ με μεγάλι οκσιδέρκια παρακολυθύνε κε καθοδιγύνε το χτίσιμο τις νέας ζοις στο χοριο κε θαβμάσια μπορύνε να εμπνέφσυνε στυς αγρότες, πος ίνε απαρέτιτο να κινίσυνε τι ζοι στον πλατι δρόμο τις σοσιαλιστικις κυλτύρας. Ο φίλος-μυ ίνε αρχιγος σε ολόκλιρο κράι, κε ταξιδέβοντας όλο τον χερο στα χορια με αεροσάνιες για τιν ιπιρεσία τις επανάστασις, σταμάτισε σ' ένα μεγάλο χοριο.

Ιτανε ιμέρα ανάπαφσις· ιλιόλυστι, έφθιμι μέρα. Απογεματινος χερος, μα στυς δρόμυς ερημία. Ι αεροσάνια σταμάτισε στιν πλατία, δίπλα στιν εκλισια· ο σσοφερ άρχισε να εκσετάζι, αν ίνε όλα εντάκσι. Πρότα, απ' τις αβλόπορτες τρέχσανε,

βέβεα, τα πεδάκια, κατόπιν-τυς ςιρθίκανε ι γριες, ο λαος τις δυλιας ςινεδρίαζε στο ςελςοβιετ. Μια γρια, ζιγόνοντας τι ςά-νια, θαβμάζι:

— Θεέ-μυ, τί φτιάςανε; Ετςι μονάχο-τυ κε τρέχι;

Ο φίλος-μυ βλέπι: αν κε γρια, μα απ' τις έφςτροφες· τα μάτια-τις ζοιρα, γνοςτικα. Κε ο ίδιος επίςις άνθροπος πολι έφςτροφος, χορατατςις κε με μεγάλι πίρα στι γνοριμία με τυς ανθρόπυς τυ χοριυ. Εκςιγι ςτι γρια:

— Νά, έτςι τρέχι! Βέβεα, όχι χορις τι δίναμι τυ έχςο απ' εδο. Διαόλι τιν κινύνε, εδο μέςα ίνε, κε ας μι φένοντε.

Μα ι γρια καταλαβένι το χορατο:

— Διαόλι, λένε, δεν ιπάρχυν;

— Μα ίτανε;

— Δεν ίδα. Κε ςι, ςίντροφε, μιν κοροιδέβις, εμις καταλαβένυμε — ο ιλεχτριζμος ενεργι. Ε, κε να ταξίδεβα πάνο ς' ένα τέτιο, ος ότυ θάρχότανε ι δέφτερι παρυςία!

Ο φίλος, ςάμπος φοβιζμένος αρότιςε:

— Κε θάνε αφτι ι δέφτερι;

— Λένε, θάνε.

— Κε πιός θάρθι;

Ι γρια απάντιςε:

— Πύ να κςέρυμε εμις ι ςκοτινι; Ιςος, ςαν κε ςένα, κάπιος, ένας τέτιος.

Το πλίθος γελάι κε ι γρια, καμαρόνοντας για τιν εφςτροφία-τις, φλιαρι:

— Να ταξίδεβα μια φορα, κε να διιγύμυνα τότε στον άλο κόζμο, τι πράματα μάθανε να φτιάνυνε ς' εμας.

— Καλα, — λέγι ο φίλος, — μια κ' έχις τέτιο ςκοπο — κάτςε να πάμε!

— Μόνι; κε τις γιτόνιςες δεν τις προςκαλις;

Κυβάλεςε ο ςίντροφος ος πέντε γριες στι ςάνια, τις έφερε στον κάμπο, τρέχι μ' όλι τι δίναμι, γελυν ι γριες,

φονάζυνε δινατα, σαν κορίτσια — ίνε εφχαριστιμένες. Γίρισε πίσο στο χοριο, κε στιν πλατία τόρα ίνε καμια διακοσαρια χορικι· ι νεολέα περιγελα:

— Τί δεν ακσίζανε τα παλιόρυχα, τάφερες πίσο;

— Πόσο πέρνις για νάβλο στο κεφάλι;

Κε ένας νέος, πυ ίτανε κε λιγάκι στο κέφι, ζιλιάρικα κε χολάτα ρότισε:

— Με τις γριες θέλις να φτιάσις κολχοζ;

Στο μέρος αφτο ο φίλος-μυ ίπε:

— Κιτάζο τυς ανθρόπυς, ακύο τις κοροιδίες κε σκέφτυμε: το ακσίομά-μυ σαν το ακσίομα τυ γυμπερνάτορα, αν λογαριάζις όπος στα παλια τα χρόνια. Κε όμος, στιν παλια εποχι, με το γυμπερνάτορα έτσι κε στον ίπνο-τυς δεν μιλύσαν, όπος μιλάνε τόρα μαζί-μυ. Σκέφτυμε κε τιν πσιχί-μυ πλιμιρίζι το φος τυ ίλιυ.

Με πλισίασε ένας σοβαρος γενιοφόρος κε ρότισε:

— Αγοράστικε ι μιχανι ίτε σις ι ίδιι τι φτιάσατε;

— Ι ίδιι.

— Στο Γόρκι διλαδι. Ετσι κε σκέφτικα, μα ρότισα για να βεβεοθο. Βλέπετε λιπον, πολίτες, ι ίδιι ι εργάτες τα φτιάνυν. Αφτο χριάζετε να το εχτιμίσυμε. Μπορις, σίντροφε, κε τυς γέρυς να μας βγάζις στο σεργιάνι με τι σάνια-συ;

Ο φίλος-μυ έκανε βόλτα κε τυς γέρυς, κι όταν γιρίσανε πίσο στιν πλατία, ο γενιοφόρος δίλοσε, αποτινόμενος στυς σιχοριανύς-τυ:

— Ο σίντροφος αφτος, πολίτες, έκανε καλα, πυ μας έδικσε, πὺ πάνε τα ρυβλάκια-μας. Γιατι εμις εδο, στα απόκεντρα μέρι διαβάζυμε, ακύμε — φτιάνυν! Μα τί φτιάνυν — δε βλέπυμε! Γι' αφτο εγο για ένδικσι τις χαράς-μυ προσφέρο για το δάνιο ικοσιπέντε ρύβλια — πιός ακόμα θέλι;

Κε απροσδόκιτα „για ένδικσι χαρας“, ι μυζζίκι μαζόκσανε εκατο σαράντα ρύβλια, έτσι πυ ο σσοφερ πρότινε:

— Δεν πάμε, σίντροφε Ματθέε, στο κράι να κάνουμε βόλτες τον κόζμο; Μεγάλι βοίθια θα δόσουμε στο Αφτοντορ.

Ι νεολὲα, όπος στις γιορτες, θοριβι, γελάι, κι ο γενιοφόρος όλο κε πιο επίμονα δίχνι τιν πολιτικί-τυ σινιδιτότιτα νυθετόντας κάπιο σινχοριάνο-τυ:

— Στι σοβιετικι εκσυσία ι ζοι γένικε πιο καταπιστικια, τόρα αφτι κε τυς γέρυς εκ νέυ τυς μαθένι.

— Να σας μάθι εσας, τυς διαολυς τον βαλτότοπον, — φονάζι κάπιος οπ' το πλίθος.

Ανὰβι „φιλονικία τον διο γενεον". Ενας γέρος με σιγιριζμὲνα ρύχα λέγι με θιμο:

— Εμις, ι γέρι, γριγορέτερα απ' τυς νέυς μαθένυμε, γιατι — ι ίδιι πολα κσέρυμε...

— Δεν κσέρετε τόσο, όσο βρομάτε.

— Βρομάτε εσις...

— Οχι όλι! Πες τιν αλίθια — όχι όλι!

— Χοθίκατε στιν αρχεότιτα, όπος τα καρφια στον τίχο...

— Δίχος τανάλιες δεν τυς βγάζις.

— Τυς βγάζυν.

Μα ι περισότερι απ' τυς πολίτες, περιτριγιρίζοντας τιν αεροσὰνια, χιροκροτύνε, πσιλαφύνε με τα χέρια τι μιχανι, έτσι όπος τ'άλογο κε κὰπιος διλόνι:

— Τόρα κε ο πολίτις χορικος μπορι να γίνι ιντζινέρος.

— Νε, μα πός;

— Ι εκσυσὶα-μας θα τονε βοιθίσι...

Παρυσιάστικε πάλι ο μεθιζμένος νέος κε με κάκια ίπε:

— Κ' εγο, νά, σίντροφε, δίνο στι βότκα τα χρὶματα; Κερδὶζο κε — γλεντο! Αγαπο να γλεντο...

— Να κὰνις καβγάδες, — ίπαν απ' το πλὶθος.

— Σοστα, — σιμφόνισε ο νέος. — Για τυς καβγὰδες ίμε επιτίδιος.

— Κε να δυλέβις;

— Κε να δυλέβο. Εγο, σίντροφε, έχο τόσες εργατοιμέρες — ε!

Προσπαθύνε να τον καταπίσυν.

— Μιν κάνις τρελαμάρες. Μι δίχνις τον εαφτό-συ πιο ανόιτο απ' ότι ίσε.

— Εγο ανόιτος; — φονάζι ο νέος, ολοφάνερα έχοντας τιν πρόθεσι να κάνι σκανδαλάκι, μα τον σπρόχνυνε κε τον τραβάνε μακρια ι φαρδιες πλάτες τον «πολιτον χορικον». Ακύετε πος σκύζι:

— Μα ίσος, απ' τιν πλίκσι ίμε ανόιτος;

Στι θέσι-τυ μπένι άλος, επίσις απσιλος μυζζίκος, αφτος επίσις ίνε λίγο στο κέφι. Φορι κομπσα, καλο επανοφόρι, λυστραριζμένα ιποδίματα· νέο απο γύνα καπέλο ίνε πεζμένο προς το ζβέρκο-τυ, κσεσκεπάζοντας το φαρδί-τυ μέτοπο: το πρόσοπό-τυ κσερο, ι μίτι συβλερι, τα γαλανόδικά-τυ μάτια σοβαρα, κατσυφιαζμένα, το πιγύνι-τυ κσυριζμένο, τα κσανθοπα κε καλοστριμένα μυστάκια δίνυνε στο πρόσοπό-τυ αποφασιστικι έκφρασι, κε διαμιας φένετε, πος ο άνθροπος αφτος γνορίζι τιν ακσία-τυ.

— Εσις, το λιπον, σίντροφε, μας δίχνετε τιν κυλτύρα; Τις επιτιχίες τις μιχανικις στο έργο τις βιομιχανικοπίισις; Πολι καλα! Σάμπος να ίρθατε σε άγριυς κε θέλετε για να θαβμάσυν;

Ο φίλος-μυ τον αρότισε, πιός ίνε;

— Εδο πέρα με κσέρυν, — όχι χορις περιφάνια απάντισε εκίνος, κ'εφθις απ' το πλίθος φονάκσανε:

— Ινε δικός-μας.

— Κλιρονομικος ντόπιος μπατράκος.

— Αφτος σ'εμας ίνε σιμβυλάτορας.

— Κε πιός ίτανε ο πατέρας-μυ; — αρότισε ο χορικος, αποτινόμενος στο πλίθος κε πίρε τιν απάντισι:

— Τον πατέρα-τυ το σκοτόσανε στα 1905.

— Επίςις μπατράκος ίτανε.

—Απ' τιν ντεςιατίνα έπερνε ο ίδιος το πέμπτο.

— Σταθίτε! — ίπε ο νέος, ςικόνοντας το χέρι.

— Σκοτόνυνε κε ςτα κυτυρυ, μα 'δο πρέπι απ'εφθίας να πίτε, τον ςκοτόςανε για τιν αφοςίοςί-τυ ςτιν αλίθια τις επανάςταςις. Σοςτα;

— Σοςτα, ςοςτα!

— Καλα, καλα! Μα πάλι: πιός τον εςκότοςε;

— Ι Ιζνόςκοβι.

— Εδο πέρα ς'εμας ίτανε τέτιι ανθροποφάγι. Ι Ιζνόςκοβι.

— Εμυβόρι.

— Τόρα ςας ίνε φανερο ςίντροφε; Κε ςας προτίνο να κοπιάςτε ςπίτι-μυ.

Στο φίλο-μυ φάνικε, απ' τι διάθεςι τυ νέυ, απ' το φέρςιμο τον ςινχοριανον ςτον «κλιρονομικο μπατράκο», πος θέλυνε ςάμπος λίγο να «πέκςυν» ίτε να τονε βάζυν ν'αρχίςι μεγάλι λογομαχία μ'αφτον τον τίπο. Κε ίτανε πια αργα· το βραδινο ςύρυπο άρχιςε πια να ςκεπάζι τι γι.

— Ορίςτε, — επέμενε ο νέος, ςπρόχνοντας πίςο το πλίθος με το χέρι-τυ. — Παρακαλο κε ι πολίτες, όςι θέλυν. Μια κε καθοδιγίτε τιν κυλτύρα, ςίντροφε, αφτο για ςας θάνε ενδιαφέρο.

— Οχι για πολιν κερο, — τον προιδοπίιςε ο ςίντροφος.

— Δε θα ςας βαςτάκςυμε, — απάντιςε ο μυζζίκος. Ι δυλια ίνε μικρι κε απλι.

Πίγανε. Τον έφερε ςε νέα καλίβα με τρία παράθιρα, με ςκεπαζμένο μπαλκονάκι πάνο ςε τορνεμένυς ςτίλυς, ςτον προθάλαμο τίνακςε απ'τις βάλενκές-τυ το χιόνι. Φιλόκςενα κε ςιοπιλα άνικςε τιν πόρτα τις καλίβας, τιν οπία φότιζε λάμπα κρεμαζμένι απ' τιν οροφι. Ι οροφι κε ι τίχι ςυβατιζμένι, αςπριζμένι, το πάτομα βαμένο, ςτο πάτομα, ςτιν μπροςτινε

γονια — πλατι στρόμα, σκεπαζμένο με σιντόνι, κάτο απ' το πάπλομα, πάνο σε προσκέφαλα προβάλανε τρία κεφάλια, στο ένα γιαλίζανε ακόμα τα μάτια, τα διο άλα ίτανε βιθιζμένα σε βαθι ίπνο. Πάνο σε ξίλινο κρεβάτι, καλις δυλιας μαρανκυ, κάθετε νέα γινέκα, ταγίζι το πεδάκι-τις. Φένετε, δε θάταν κε πολι εφχαριστιμένι απο τυς μυσαφίριδες κε αφστιρα διέταξε:

— Κλίστε τιν πόρτα, γιατι τα πεδια θα κριόσυν.

Στιν μπροστινι γονια μικρο ράφι με βιβλία, πάνο απ' αφτο τα πορτρέτα τυ Λένιν, τυ Στάλιν· δίπλα στι θερμάστρα, στον τίχο, νέο, πράσινο ντυλάπι με σκέβι, δίπλα, πάνο σε τραπεζάκι, λάμπι σαμιβαρ. Κατόπιν απ' το νικοκίρι μπίκανε στιν καλίβα ος δέκα άνθροπι· στάθικαν εκίνι κοντα στιν πόρτα κι αφτος, προχορόντας προς το τραπέζι τυ φαγιτυ, πρότινε κάθιζμα στο σίντροφο κε ίπε:

— Νά, κιτάκστε, πός ο σοβιετικος χορικος κολχόζνικος προσαρμόζετε με τι ζοι. Βέβεα, μπορύσαμε να σκεπάσυμε τυς τίχυς με ταπετσαριες, μα για να γλιτόσυμε απ' τις κατσαρίδες, τις αποφέβγο. Ετσι το λιπον κάπος-κάπος φροντίζυμε κ' εμις για τιν κυλτύρα, όσο ίνε δινατον. Αρχίζυμε μάλιστα κε κάπος-κάπος να νιόθυμε τιν υσία τις ζοις. — Μιλύσε με καφχισια, μα σίνχρονα σάμπος να ροτύσε με τα μάτια: έτσι ίνε όλα αφτα; Το κσερο, σοβαρο πρόσοπό-τυ έγινε πιο μαλακο. Ο φίλος τον αρότισε:

— Ιστε μέλος τυ κόματος;

— Αφτο, θα γίνι στο μέλον. Κατα το παρον ίμε σοβιετικος κολχόζνικος πολίτις. Εργατοιμέρες έχο αρκετες, πίρα απο έκσι κιλα· εκσον απ' όλα τα άλα εργάζυμε στιν επεξεργασία τις κσιλικις. Εχο αγελάδα. Αγόρασα επανοφόρι τις γινέκας-μυ για τριανταπέντε τσερβόνες — μπορο να το δίκσο.

— Δε χριάζετε, — ίπε ι γινέκα-τυ, βάζοντας το πεδάκι στο κρεβατάκι-τυ, πυ βρισκότανε δίπλα στο δικό-τις.

— Κε ςι, αντι τυ επανοφοριυ, έπρεπε ν' αγοράςις κε άλι αγελάδα, γυρύνια κε πρόβατα, για τι δικί-ςυ τιν ικογένια μια αγελάδα δε φτάνι, — ςιμβύλεπςε ο ςίντροφος.

— Νά, βλέπις; — χάρικε ι γινέκα-τυ. — Κ' εγο το ίδιο ςυ έλεγα!

— Πάι να πι — πρέπι ν' αγοράςο ακόμα ζόα; Ετςι, — ακαθόριςτα ίπε ο νικοκίρις.

— Τα πεδιά-ςυ πλαγιάζυν πάνο στο πάτομα, δεν ίνε ιγιινο γι' αφτα.

—Κρεβάτια χριάζοντε; Καταλαβένυμε. Μα πύ να τα βάζις;

— Φτιάςε μια κάμαρα ακόμα ςτιν καλίβα.

— Ακόμα; — κοροιδεφτικα ίπε ο νικοκίρις. — Τί καλος πυ ίςε!

Κε μιςοκλίνοντας τα μάτια, αρότιςε.

— Κυλάκο θέλις να με κάνις; Τί λογις εκςυςία ςυ δόςανε: δυλια να κάνις, ίτε να χορατέβις;

— Θα χορατέπςο μαζί-ςυ ίςτερα, αφυ αγοράςις γυρύνια κε πρόβατα κε φτιάςις τιν καμαρύλα, κε γενικα όταν θάρχίςις να ζις έτςι, πυ να ς' έχυν ι άλι για παράδιγμα. Γι' αφτο κε βραβίο θα πάρις, κε τότε λιπον θα χορατέπςυμε μαζί-ςυ, — τυ ίπε ο ςίντροφος.

— Ακύτε, πός ι εκςυςία-μας ομιλι;—αποτάθικε ο νικοκίρις ςτυς χορικυς. Ακύανε εκίνι ςιοπόντας, κάπυ-κάπυ βίχοντας, μυρμυρίζοντας, κε ο αριθμός-τυς μεγάλοςε, πιάςανε με τι ςυμπαγι μάζα-τυς σχεδον το μιςο μέρος τις κάμαρας, κι απ' τιν ανάςα-τυς γένικε θαμπο το φος τις λάμπας, ςκοτίνιαςε ι καλίβα. Κιτάζοντας ο νικοκίρις το ςίντροφο κατάματα, κςακολύθιςε:

— Να δυλέβυμε, βέβεα, πρέπι χορις να λογαριάζυμε το βραβίο, γιατι το βραβίο ςα να το δίνυμε εμις ι ίδιι ςτον εαφτό μας. Κε ίςτερα, εδο πέρα τέτιος δεν ίμε μονάχα εγο ένας, ιπάρχυνε κε άλι όχι χιρότερι, μα καλίτερι απο εμένα.

Ο φίλος-μυ αρότιςε: πόςον ιμερον ίνε το βρέφος; απο-

δίχτικε, πος ίτανε διο εβδομάδον. Τότε ο φίλος-μυ έβαλε ένα ακόμα ζίτιμα:

— Κε σι, χιμάσε ακόμα με τι γινέκα-συ;

— Αμε πός; Μια κε ίνε γινέκα-μυ...

Κε μέσα στο σύρυπο ακόμα φάνικε πος ι νικοκιρα έγινε κατακόκινι· ι γινέκες μυρμυρίσανε πιο δινατα, αντιχίσανε γέλια κε αναστεναγμι. Τότε ο φίλος-μυ μίλισε σίντομα, πος ίνε απαρέτιτο να προφιλαχτυν ι γινέκες ίστερα απ' τι γένα, κε διιγίθικε ακόμα για τιν οφέλια τις δέφτερις κάμαρας, όπυ ι γινέκες θα μπορύσανε να πλαγιάσυνε κσεχόριστα απ' τυς άντρες κατα τυς τελεφτέυς μίνες τις ενκιμοσίνις-τυς κε κάμποσο κερο ίστερα απ' τι γένα. Για απάντισι στο λόγο τυ φίλυ-μυ αντίχισε ο επιδοκιμαστικος θρος τον φονον τον γινεκον.

— Σοστα, σίντροφε!

— Εφχαριστύμε, πυ το ίπες!

— Αφτο ακριβος χριάζετε για μας, τις γινέκες...

Πρόβαλε ι ζβελτόζα γριύλα, πυ ιποσχέθικε να διιγιθι για τιν αεροσάνια στον άλο κόζμο, — πρόβαλε κε πανιγιρικα δίλοσε:

— Νά-τινε, γιτόνισες, ι εκσυσία ι δικί-μας, τιν ίδατε; Νέες — μα κε πιες δυλιες δεν καταλαβένι! Στα παλια τα χρόνια, ο πρίσταβος ίτε ο υράντνικος...

Το λόγο-τις διέκοψε χοντρι αντρίκια φονι:

— Οσον αφορα το δέφτερο δομάτιο — σοστα!

Τα πεδάκια ιποφέρυν απ' τι στενόχορι κατικία-μας, αναν-κάζοντε πρόορα να νιόθυν, εκίνο πυ δεν πρέπι...

Ο νικοκίρις επιδοκιμιστικα κύνισε το κεφάλι:

— Ετσι ίνε αφτο! Τ' αναγνορίζο για όλυς: σ' ένα κρεβάτι — δεν κάνι. — Κε για τα πεδια — σοστα. Αχ! πόσες δυλιες έχυμε να κάνυμε!

— Ράδιο δεν έχετε, — παρατίρισε ο σίντροφος. Ο νι-κοκίρις κατσύφιασε.

— Ράδιο δεν έχυμε! — επεχίροςε. — Αφτο, το ράδιο πυ λες, ςτιχία χριάζετε, κε για τα ςτιχία πρέπι να πάμε ςτιν πόλι, ςχεδον εκατον χιλιόμετρα μακρια. Για το ράδιο δεν μπορύμε κε να ςκεφτύμε. — Κε ανιπςόνοντας τι φονι άρχιςε να λέγι αφςτιρα:

— Αχυςες-δα, πος φόναζε ο μεθιζμένος εκίνος, πος απ' τιν πλίκςι ίνε ανόιτος; Αφτο το φόνακςε απ' τιν καρδιά-τυ. Πλιχτικα ζύμε 'δο πέρα, προπάντον εκίνι, πυ γνορίςανε έτςι κ' έτςι τιν πόλι, κε ιπιρετίςανε ςτον Κόκινο ςτρατο. Κε χριματάκια ιπάρχυνε, κε ι δυλια εφχάριςτι γένικε, μα μόλις αφίνις τιν εργαςία, λ.χ., ςτιν ιμέρα τις ανάπαφςις κςέρις... δεν έχι πυ να περάςις τον κερό-ςυ. Ιμαςτε δο πέρα ος τρια-κόςια ςπίτια, κε δεν έχυμε πύ να μαζεφτύμε.

Ο ςίντροφος τυς ιπενθίμιςε τιν εκλιςία.

— Σκεφτίκαμε για τιν εκλιςία, — ίπε ο νικοκίρις. — Μικρι, παλια, ςκοτινι, ςτενόχορι εκι πέρα, πυ τι μαζόκςανε, ίςος, εκατον χρόνια τόρα. Οχι, ι εκλιςία ίνε ακατάλιλι Βέβεα, κι αφτιν μπορύμε να τιν χριςιμοπιίςυμε για όφελός-μας, μα ςκεφτόμαςτε, πός να φτιάςυμε νέο ςπιτάκι για τις ςινελέφςις.

— Αφτο πυ λες, κλυμπ το λένε, — ίπε κάπιος απ' το πλίθος.

— Κλυμπ, δεν ίνε, μα ίνε έργο χριαζύμενο.

Ι νεολέα-μας δίνι ςτο ςκολιο παραςτάςις απ' το „θέα-τρο ςτο χοριο", μα το ςκολιο ιποφέρι πολι απ' τις ςκυτύ-ρες αφτες κε, εφχαρίςτιςι ο λαος πέρνι πολι λίγι. Κε τα έργα πυ πέζυν — ίνε για τυς ανόιτυς.

— Μα, πός; Προςπαθίςτε, αφτο εκςαρτάτε απ' τι δικί-ςας καλι θέλιςι, — ίπε ο ςίντροφος κι ο νικοκίρις κςακολύθιςε:

— Αν ι δυλια παι έτςι, όπος μπίκε ςτο δρόμο, θα χτίςυμε. Κε κςιλυργυς δικύς-μας έχυμε, αφτι μπορύνε να φτιάςυνε ςπίτι κε με τρία πατόματα. Κε, ος τότε, ςίντροφε, βοίθιςέ-μας εςι, να μας βρις κάπιο μικρο μοτοράκι, ος ίκοςι

πάνο-κάτο δινάμεον, τότε ς' όλο το χοριο θα μπορέςυμε να δόςυμε φος κε, κοντα ςτ' άλα, να βάζυμε κε ράδιο...

Τα λόγια αφτα ιδιέτερα φέρανε σε αναβραζμο τυς πολίτες κε ανακατομένα ακύςτικαν φονες:

— Το πετρέλεο δε μας φτάνι, ςίντροφε.

— Ιλεχτρικες λάμπες μας χριάζυντε...

— Ετςι, όπος φοτίζοντε ι τςςυβάςιι!

— Σιγα, παρακαλο! — παρακάλεςε ι νικοκιρα, — θα τρομάχςετε τα πεδια.

— Μπα, θα τα τρομάχςι!

— Τί να φοβιθυν τα πεδιά-μας; — ςάμπος ςιλιπύμενος αρότιςε κάπιος.

Ι πολίτες, πραγματικα χςεχάςανε κε για τιν καθαριότιτα τυ βαμένυ πατόματος κε για τα πεδια, πυ πλαγιάζανε πάνο στο στρόμα, όλι μαζι προχορίςανε ςτο τραπέζι, κε ο γενιοφόρος μυζζίκος, „πυ έμιαζε με το πορτρέτο τυ ςινγραφέα Κορολένκο", καταπιςτικα μιλύςε, καταπνίγοντας τι φονι τον άλον:

— Σίντροφι, κ' εμις πρέπι να ζίςυμε έτςι, όπος ςτιν πόλι, έτςι όπος εκι καλιτερέβι ι ζοι. Αλιος — τί θα γίνι; Ο ένας θα ζίςι έτςι, κ' ι άλι αλιος! Οςτε πάλι θα χορίζετε ο λαος σε διο; Μόνος-ςυ, ςίντροφε, βλέπις, πος πολα ίνε κίνα πυ μας λίπυν.

— Σοςτα! Ι ελίπςις φέρνυν εμπόδια ςτο δρόμο τις ζοίς-μας, — επιβεβέοςε ο κλιρονομικος μπατράκος.

Κε ι ιλικιομένι απςιλι γινέκα παραπονέθικε:

— Πρέπι τέτιι ςαν κε ςένα, πυ παντυ διεςδίυν, να μας έρχοντε πιο ςιχνα.

— Ακυςες τι φονι τυ λαυ, ςίντροφε; — αρότιςε ο νικοκίρις χαμογελόντας, κε το πρόςοπό τυ έδιχνε, πος ο ίδιος ίτανε πολι ικανοπιιμένος απ' τιν κυβέντα.

... Εγραπςα το διίγιμα αφτο για τις „ελίπςις" έτςι, όπος τ'άκυςα απ' το ςτόμα τυ ςιντρόφυ „πυ διίςδιε παντυ".

Τιμή 30 κ.

Цена 30 к.

На греческом языке

М. ГОРЬКИЙ

Об избытках и недостатках

СКЛАД ИЗДАНИЯ:
Московская 53, Ростов Н-Д
КНИГОЦЕНТР